

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת במדבר

בני ישראל והלוויים

פרשה זו היא פרשת המפקד. ה' מצווה את משה ואהרן לספור כל שבט ושבט ולסכם כמה יוצאי צבא יש בכל אחד משבטי י-ה. כולם נספרים – חוץ משבט לוי:

"אך את מטה לוי לא תפקד ואת ראשם לא תשא בתוך בני ישראל. ואתה הפקד את הלויים על משכן העדת ועל כל פליו ועל כל אשר לו המה יִשְׂאוּ את המשכן ואת כל פליו והם יִשְׂרְתוּהוּ וְסָבִיב לְמִשְׁכַּן יְהוָה" (במדבר א, מט-נ).

שני ציוויים נאמרו ביחס לבני לוי: "לא תפקד" ו"הפקד". שני ציוויים בעלי שורש זהה – אך משמעויותיהם הפוכות זו מזו.

לפקוד פירושו לספור. מטרת הספירה אינה רק לסכם את המספר הכולל אלא גם להדגיש את חשיבותו של כל אחד ואחד מישראל. בני השבטים נפקדים, ומכוח הפקידה נישאים – "שאו את ראש כל עדת בני ישראל" (פס' ב). לא כן בני לוי, שבנוגע אליהם מדגיש הפסוק: "לא תפקד" ו"לא תשא".

בני לוי נועדו לעבוד את עבודת הקודש, ותפקידם עולה בחשיבותו על אישיותם הפרטית. כנגד "לא תפקד" מופיע הציווי "הפקד". הם אינם נפקדים בתוך בני ישראל – כי הם מופקדים על עבודת הקודש.

פסוקים אלו מאירים שני ממדים באדם: הממד האישי, נשיאת הראש, המבטא את חשיבותו של כל אחד ואחד, וממד עבודת ה' המדגיש את פועלו של האדם, החשוב מביטוי עצמיותו.

בני ישראל והלוויים משקפים אפוא שני ממדים בזהות היהודית.

שאל דוד בוצקו